

Løvernes Dronning

Af [JAN OXHOLM](#)

Melbourne styres efter jungleloven i den eksplosive gangsterfilm, *Animal Kingdom* (2010), som ved første øjekast ligner en australsk udgave af Martin Scorseses mesterværk, *GoodFellas* (1990). David Michôd har dog med debutfilmen fundet sin helt egen stemme.

Hun passer godt på sine unger.

Den kærlige og kyniske matriark, "Grandma Smurf" (Jackie Weaver), som behårdt guider sine vilde sønner igennem Melbournes asfaltjungle. Hun er lille af statur, denne grumme Gammelsmølf, men hendes magt som mafiaboss er indiskutabel. Og så er hun villig til at ofre sit 17-årige barnebarn, når hendes elskede sønner for alvor har kniven på struben. Barnebarnet hedder Joshua "J" Cody (James Frecheville) og er hovedpersonen i David Michôds gangsterdrama, *Animal Kingdom*, der lige er kommet ud på blu-ray og dvd.

Den lavmælte teenager mister i filmens startscene sin mor, der dør foran fjernsynet af en overdosis heroin. Joshua har ingen steder at bo, så han flytter ind hos sin mormor, som han ikke har set meget til gennem årene. Det er der en god grund til. Joshuas mor har nemlig i lang tid forsøgt at beskytte Joshua mod resten af familien, der betaler terminen til tiden med blodige narkopenge. Det er heller ikke nogle helt almindelige onkler, som Joshua flytter sammen med hjemme i forstaden hos bedstemor Smurf. Pope Cody (Ben Mendelsohn), der er den mest psykopatiske onkel, gemmer sig for politiet, har nervøse trækninger og ligner et såret dyr, der er klar til at bide fra sig. Craig Cody (Sullivan Stapleton), den mellemste søn med de dyriske tatoveringer på ryggen, sælger stoffer og har et næsten incestuøst forhold til sin mor. Den yngste søn, Darren Cody (Luke Ford), følger bare efter de andre som en ukritisk lemming, der begår kollektivt selvmord med sine brødre.

Overdosis i tv-stuen

Animal Kingdom er blevet hyldet og beskrevet som en australsk udgave af Martin Scorseses mesterværk, *GoodFellas* (1990). Det er ikke helt ved siden af. Begge film følger en ung mand, som er ved at blive voksen, og som mere eller mindre frivilligt trækkes ind i en gangsterverden, som både virker fascinerende og frastødende på én og samme tid.

Den fremragende åbningssekvens til *Animal Kingdom* viser heldigvis, at manuskriptforfatteren og instruktøren David Michôd har fundet sin helt egen stemme, selvom han i adskillige scener står på skuldrene af Martin Scorsese og Quentin Tarantino. I filmens første kameraindstilling ser vi billeder fra game showet "Deal or No Deal", der kører uafbrudt som baggrundsstøj i en lille, nedslidt lejlighed i Melbourne. Så klippes der til en usædvanlig lang indstilling af Joshua siddende i en sofa, filmet i halvtotal med et statisk og neutralt observerende kamera, som ikke rører sig ud af flækken. Det gør Joshua heller ikke. Han sidder bare og stener til fjernsynet med sit *deadpan*-ansigt og en døende mor ved sin side. Hun har lige taget en overdosis heroin, men Joshua går ikke i panik. Han sidder helt begravet i sofaen, passiv og mere interesseret i fjernsynet end moderens ve og vel. Det er en lang og smertefuld indstilling, hvor de diegetiske stemmer fra tosekassens farverige show skaber et kontrapunktisk lydspor som en grotesk modsætning til de mere triste billeder fra virkeligheden. Kameraet begynder først at røre på sig og tilter op, da ambulancefolkene kommer ind i tv-stuen gennem en symbolsk tremmedør og forgæves prøver at redde moderens liv.

Fig. 1: Filmens slogan "The Only Way to Survive Is to Know Your Place" er blodig alvor for den 17-årige Joshua, som er fanget i Melbournes kriminelle underverden.

Lyder det som de dekadente narkofester, vi er vant til at se i Martin Scorseses gangsterfilm? Eller er det nærmere stilen fra den excessive overdosis-scene i Quentin Tarantinos gangsterpastiche, *Pulp Fiction* (1994)? Selvfølgelig er det ikke det. I modsætning til Scorseses glamourøse gangstermytologi og Tarantinos postmoderne blærerøvsæstetik, er den grå og dystre hverdagsrealisme det dominerende stiltræk i *Animal Kingdom*, der er filmet *on location* i Melbourne og er løst baseret på en autentisk tragedie fra 1988. Den nøgterne socialrealisme og minimalistiske æstetik, der er signaturtræk hos britiske instruktører som Ken Loach og Mike Leigh, er filmens helt store styrke. Den debuterende spillefilmsinstruktør, David Michôd, er dog ikke bange for at bruge stiliseret slow motion, effektjagende montage og ekspressiv underlægningsmusik, som ikke ligefrem hører hjemme i den nedbarberede køkkenvaskrealisme. Men når det kommer til stykket, er det ikke Francis Ford Coppolas stenrige Corleone-familie, som David Michôd iscenesætter, men derimod Cody-familiens opløsning i mere ydmyge rammer i Melbourne. De bedste scener fra *Animal Kingdom* er netop optaget hjemme i løvens hule hos filmhistoriens måske ondeste bedstemor. Stemningen af frygt og paranoia i de kammerspilsagtige scener er ikke filmet teater, men rummer en tragisk realisme, som ikke er til at ryste af sig.

Survival of the Fittest

Det skyldes især skuespillet af Jackie Weaver, der i rollen som "Grandma Smurf" er filmens helt store scoop. Udadtil er hun en venlig og omsorgsfuld løvemor, der altid er klar til at give sine sønner en kærlig krammer hjemme i køkkenet. Men indadtil er hun en *bad motherfucker*. Ja, bogstaveligt talt en iskold motherfucker, da hun i den grad har ødelagt forholdet til sin egen datter og ikke viser følelser den aften, hvor hun henter Joshua i sin døde datters lejlighed. Når først moderdyret kommer op i hende, er hun nådesløs. Da Craig bliver skudt af politiet, trækker hun i trådene, kontakter sine forbindelser i det korrupte system, og prøver med næb og kløer at redde Pope og Darren fra livsvarige fængselsstraffe. "J needs to go" siger den kyniske Smurf på et tidspunkt om sit barnebarn Joshua, fordi han er hovedvidnet i retssagen mod Pope og Darren, der er indblandet i et brutalt mord på to unge politibetjente.

Ligesom Henry Hill i *GoodFellas* vandrer Joshua rundt i et grænseland mellem løgn og loyalitet. En næsten ugenkendelig Guy Pearce, med John Cleese-overskæg, spiller den sympatiske og tålmodige betjent Nathan Leckie, der ihærdigt prøver at få Joshua ud af bedstemoderens jerngreb. Den lidt naive outsider er fanget i et uløseligt dilemma. Skal han virkelig være den stikker, som skubber familiens sidste hanløver ud over skrænten? Blod er trods alt tykkere end vand. Svaret dukker op i den overraskende slutscene, som ikke skal røbes her. Man kan faktisk også finde svaret i filmens tagline eller slogan: "The Only Way to Survive Is to Know Your Place". Den britiske naturforsker Charles Darwin, der skrev hovedværket *On the Origin of Species* (1859), mente ikke nødvendigvis, at det er den stærkeste af arterne, som overlever. Det er nærmere de arter, der er bedst til at tilpasse sig.

Det samme kan man sige om David Michôd, som i december 2000 skrev sit første udkast til *Animal Kingdom*. Det svage manuskript, som dengang fik titlen "J", blev slagtet og gik hurtigt i glemmebogen. I den fremragende dokumentar, "The Making of Animal Kingdom", som varer over en time, fortæller David Michôd ydmygt om den lange og svære proces det er at skrive og instruere en god film. Sundance-vinderen *Animal Kingdom* har faktisk været undervejs i mere end ti år. Michôd har gennem årene tænkt, om han måske har spildt sin tid på de forkerte valg. Det oprindelige manuskript "J" var ambitiøst, men med Michôds egne ord latterligt dårligt skrevet. Faktisk var det så ringe, at ingen replikker fra den oprindelige dialog i 2000-manuskriptet er kommet med i den endelige film fra 2010.

Instruktørens kommentarspor, der ligesom dokumentarfilmen er at finde på både blu-ray- og dvd-udgivelsen, rummer mange interessante anekdoter, som kan være en øjenåbner for alle dem, der har en lille filminstruktør i maven. Den velproducerede dokumentar er også et ærligt portræt af en eftertragtet filmbranche, hvor konkurrencen er behård og mange knækker nakken. Men det er ikke altid de stærkeste, der overlever i filmbranchen. Af og til er det instruktører som unge David Michôd, der bryder igennem lydturen. Måske fordi han fik lært at tilpasse sig. Op gennem 00'erne lavede han kortfilm og skrev på en masse andet materiale. Han vendte dog hele tiden tilbage til sit oprindelige manuskript "J" med den svage struktur, de unuancerede karakterer og de kiksede replikker, som han efterhånden fik justeret og transformeret til en stærk debutfilm, der i 2010 strøg direkte ind på Quentin Tarantinos liste af yndlingsfilm.

Fig. 2: "Grandma Smurf" er en magtfuld matriark, der passer godt på sine vilde løveunger, men samtidig er hun parat til at ofre sit moderløse barnebarn.

Fig. 3: Den unge outsider Joshua er splittet mellem løgn og loyalitet i den australske asfaltjungle, hvor både politiet og gangsterfamilien hiver i ham.

Fakta

"Animal Kingdom"

Manuskript og instruktion: David Michöd

Australien: 2010

DVD og Blu-ray

Ekstramateriale: "The Making of Animal Kingdom" og "Director's Commentary"

[Udskriv denne artikel](#)

[Gem/åben denne artikel som PDF](#)

[Gem/åben hele nummeret som PDF](#)

16.9 - september 2011 - 9. årgang - nummer 43

Udgives med støtte fra Det Danske Filminstitut samt Kulturministeriets bevilling til almenkulturelle tidsskrifter.
ISSN: 1603-5194. [Copyright](#) © 2002-11. Alle rettigheder reserveret.